

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش کارگاه علمی پژوهشی

عنوان کارگاه	موضوع‌شناسی تحمیل بر اساس نظریه نظام‌های شبانه‌روزیانه ژیلبر دوران
موضوع	ادبیات
سخنران	دکتر نسیم کرامت (مدرس زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مجازی)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	۸ و ۹ آبان ۱۴۰۲
مکان برگزاری	تحت وب
تعداد شرکت‌کنندگان	<u>۲۴۰ نفر آنلاین</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/prj8thj83ggc/ https://live.mou.ir/pzgnkhy7aa16/

متن نشست

این کارگاه علمی در تاریخ ۸ و ۹ آبان ۱۴۰۲ به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه زبان و ادبیات فارسی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این کارگاه علمی که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می گردد:

استاد محترم در ابتدا به محورهای مورد نظر در کارگاه اشاره کردند که مباحث ذیل این عناوین بیان میگردد:

۱. تصویر و اهمیت آن در ادبیات و هنر

۲. نظام روزانه و نمودهای آن

۳. نظام شبانه و نمودهای آن

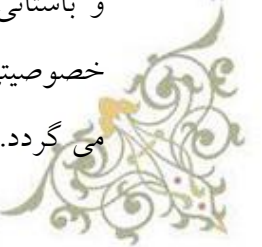
۴. متن های حماسی و عرفانی

۵. موضوع شناسی تخیل

ایشان توضیح دادند که خیال و تخیل؛ از فارابی تا ژیلبر دوران را بدین گونه میتوان توضیح داد:

رویا، خیال و تخیل اصطلاحات مهمی به ویژه در عرصهی هنر و ادبیات هستند که اغلب در مفهوم و معنای مشابه به کارمیروند. از افلاطون تا به امروز، فیلسوفان و متفکران آرای مهم و متنوعی دربارهی خیال ارائه نموده اند. بحث از خیال و تخیل به عنوان مرتبتی از مراتب نفس، سابقه ای طولانی در فلسفه دارد و قدمت آن به یونان باستان میرسد. پیش از رنسانس، از منظر اندیشمندان غربی، این معنا صرفاً در ساحت فلسفه مورد بحث قرار میگرفت، اما همراه با تحولات علمی و ادبی، نظریه پردازی در عرصهی خیال، به حوزهی نقد ادبی و شعر و هنر کشیده شد. «تخیل همواره با هنر و ادبیات عجین بوده است. تخیل به تعبیری با نیروی الهام نیز پیوستگی دارد. این پیوستگی از آنجاست که هم تخیل و هم الهام، با جهان فراحسی مرتبط اند.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به منشا رویا و ویژگی های آن پرداختند آنچه رویا و تخیل را سبب میشود، بخش ناخودآگاه وجود انسان است. رویا دادهی بلادرنگ ناخودآگاهی یا همان روان بشر است اما به زعم یونگ فقط به یک فرد محدود نمیشود. به زعم یونگ ناخودآگاه بشر که رویا از آن نشات میگیرد، جمعی و باستانی است. همچنین رویا به واسطهی سیالیت در زمان میتواند عملکردی آینده نگرانه داشته باشد. خصوصیتی که به آن قدرت پیشگویی را میدهد و در رابطه با خیال و تخیل اولین تعریف به زمان افلاطون بر می گردد.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به توضیح هنر شرقی پرداختند با این بیان که زمانی دارای اصالت است که دارای جنبهی قدسی، و از ارتباط با عالم بالا حاصل شده باشد و خالق آثار هنری آنچه را که در عالم بالا رویت میکند به وسیلهی هنر خویش در این عالم تجسم یا تصویر کند. به همین دلیل است که میبینیم اغلب هنرمندان از جمله شعرا، دارای بارقههای عرفانی و روحانی بوده اند و به تصور ایشان «هنر» جز در اثر ارتباط با عالم روحانی فراحس، حاصلی مبتذل و بیاصالت دارد که نمیتوان نام هنر را بدان اطلاق کرد. به دلیل لزوم وجود منشا قدسی، در اغلب آثار هنری شرقی و اسلامی، رد پای عرفان را به وضوح میتوان مشاهده کرد. «خلاقیت هنری که در واقع همان خلاقیت خیال است، صرفاً یک استعداد بشری نیست بلکه لطیفه ای است در نهاد بشر که در صورت اتحاد با مراتب بالاتر میتواند منشا کمال باشد

ایشان همچنین به بیان نظامهای روزانه و شبانه ی تخیلات پرداختند.

در پایان ایشان به توضیح و پاسخ به سوالات مخاطبین آنلاین پرداختند.

معاونت پژوهشی با همکاری گروه زبان و ادبیات فارس دانشگاه بهار المصطفی برگزار می نماید:

کارگاه علمی پژوهشی

موضوع شناسی تخیل (تخیل شناسی) بر اساس نظریه نظام های شبانه و روزانه ژیلبر دوران

- الف) تصویر و اهمیت آن در ادبیات و هنر؛
- ب) نظام روزانه و نمودهای آن؛
- ج) نظام شبانه و نمودهای آن؛
- د) متن های حماسی و عرفانی؛

اسم کارگاه

دکتر نسیم کرامت

مدرس زبان و ادبیات فارسی
در دانشگاه مجازی المصطفی و دانشگاه آزاد اسلامی

زمان: دوشنبه و سه شنبه ۸ و ۹ آبانماه ۱۴۰۲، ساعت ۱۰:۰۰

مکان: دانشگاه بهار المصطفی، طبقه سوم، سالن جلسات

لینک شرکت در نشست Live.mou.ir/research

همراه با اطلاع گواهی

☎ ۰۲۵)۳۲۱۱۴۱۷۱-۱۷۳
www.mou.ir

1402 - Adobe Connect - موضوع شناسی تخیل بر اساس نظریه نظام های شبانه و روزانه زیلبر دوران 2- خاتم کرامت - 9 آبان 1402

پول شناسی عارفانه تخیل.pdf

Q & A

Video (1)

از دهدهی ۶۷ تا چویدست ۶۸

بخش دوم نظام شبانه راجع به نمادهای چرخهای است که به بازتاب ریتمیک-جنسی مربوط می شوند و ساختارهای سنتتیک* با ترکیبی و دراماتیک را ایجاد می کنند. به این ترتیب وارد خوشه ی نمادهایی می شویم که حول کنترل «خود زمان» شکل می گیرند. طبق نظر زیلبر دوران این نمادها بر اساس موضوع مورد تاکیدشان در دو مقوله طبقه بندی می شوند: (۱) تاکید بر قدرت تکرار نامحدود ریتمهای گذرای زمانی و کنترل چرخهای «تغییر» که شمهای چون «تولد دوباره» را در برمی گیرد و لذا با امید داشتن به بازگشت، بر سرنوشته محتوم مرگ و زوال غلبه می کند. (۲) تاکید بر نقش ذاتی و متحول کننده ی تغییر. در این دسته تلاش برای نگه داشتن زمان صورت نمی گیرد. بلکه گذر زمان و پیش رفتن در زمان مد نظر است که می تواند نوبدبخش شرایط بهتر باشد و شم «انتظار بازگشت موعود» (مسح و قهرمانان تاریخی) را در برمی گیرد. برای نمادپردازی این دو شیوه و مقوله ی تخیل که هر دو تلاش بر کنترل زمان دارند، دوران دو تصویر از تاروت را انتخاب کرده است که به ترتیب حرکت چرخهای تقدیر و حرکت تصاعدی و رو به پیشرفت زمان را نشان می دهند: دهدهی (ده تایی) و چویدست. دهدهی، تصویر چرخه و تقسیم بندی های دایره ای زمان را نشان می دهد که قابل بازگشت است. چویدست نماد تقلیل یافته ی درخت شکوفه دهنده و پیش زمینه ی عصای سلطنتی است و با پیشروی در زمان مرتبط می گردد. هر دوی این مقوله ها به خاطر روایی بودن، اغلب با اسطوره ها ارتباط دارند.

نمادهای چرخهای

Attendees (104)

- Hosts (1)
- pajohesh Department
- Presenters (1)
- karamat
- Participants (102)
- 11271
- 11320
- 11410
- 11596
- 11639 fereshtian

1:10:59/1:52:40

1402 - Adobe Connect - موضوع شناسی تخیل بر اساس نظریه نظام های شبانه و روزانه زیلبر دوران 2- خاتم کرامت - 9 آبان 1402

پول شناسی عارفانه تخیل.pdf

Q & A

Video (1)

فقر، گودال	جهان کوچک (microcosm)	محل زندگی کردن مرکز گلی
بسیار عمیق ≠ قله یا اوج	چرخ صلیب ماه	بچه کوتوله انگشتی حیواناتی دیگر (colour)
تاریکی ≠ نور	جهنم ≠ ملکوت، جهان اولی	آتش یا اولاد پسر
بخارات بدبو یا مسموم	زیردست ≠ رئیس یا سرکرده	هیولا
کهن الگوهای اسمی (miasm ≠ a هوا)	رئیس یا سرکرده	قهرمانی
substantive) بند ≠ سلاح	درخت بذر	آلودگی یا لک ≠ غسل تعمید
	خندای جمع یا چند تایی (در مقابل مفرد)	حیوان فرشته
		خزنده
		مادر شب ظرف حاوی

Attendees (125)

- Hosts (1)
- pajohesh Department
- Presenters (1)
- karamat
- Participants (123)
- 11271
- 11320
- 11410
- 11596
- 11639 fereshtian

1:33:12/1:52:40

